

18.11.2015

Markedskrav og klimaregnskap

Erik Skontorp Hognes, SINTEF Fiskeri og havbruk, Forskningsbasert rådgivning.

Agenda

- Krav om miljø og klimaregnskap i EU markedet
- Enkelt klimaregnskap for norsk fiskeri og havbruk i 2014

Drivkrefter for LCA

Myndigheter

- Sentral del av EU sin bærekraftpoltikk er å skape et grønt marked der alle produkter har dokumentert miljøfortavtrykket sinn.

- Reglene for fiskeprodukter utvikles nå

Forhandlere

- Vil promotere seg som det bærekraftige alternativet ved å kunne velge de mest miljøvennlige leverandørene

Investorer

- Krever miljøstyring med LCA perspektiv (rapportering til GHG protokollen blir en forutsetning)
- Grønne obligasjoner

Sertifiseringsordninger: ASC, KRAV.....

Markedet for fiskeoppdrett har EU sin krav om et miljøvennlig miljø og med prioritet til produktet som positivt, merket Sintel i fiskeri og havbruk. LL1010

Grønn økonomi

Våre kjoler er i alle farger - grønn, blå, rød, hvit, sort og mange fler....

BIOMENING

ERIK SKJOTTMOEN BISHES

Eriks virksomhet er arbeidende ved avdeling for forsikringsbæretid og voring ved Sintel i fiskeri og havbruk. LL1010

Slik starter en søgen om min kjole, men økonomien kommer også i mange farger. Vi vil gjerne høre om den blå økonomien, men mange vil høre de ut i luften i en blå økonomi. Nå vil EU dra oss mot en grønn økonomi, der miljø og bærekraft er forutsetning for lønnsomhet. Alle produkter som skal omsettes i EU skal følges av en transparent og pålitelig dokumentasjon av produktets miljøegenskap. Helt livspåskudd skal med i regnskaps, fra utvinning av råvarer og frem til forbruker, og alle typer miljøpåvirkning og ressursbruk skal inkluderes. Det er litt late for seg at disse miljøegenskapene kan lede fram til enda et miljømerke. Mange har foresatt troen på at forbrukeren, når valg i markedet skal, skal dra oss retning av en mer bærekraftig utvikling. Til tross for at denne markedsdelen har blitt prøvd i flere år er det vanskelig å finne enstilige bevis

Biomariner

Fiskeindustri og fiskeri vil utvilsomt ha en god sjanse til å knytte opp mot det biomarine stoffet. Følgende institusjoner betror til spalten: FHE, FHL, Marifis, Maring, Nofis, Nofima, Norges Sjømatråd, Områdeland, Rulien, Universitetet i Bergen, Hølen, Hølen i Universitetet i Tromsø, Sintel og Universitetet i Tromsø.

Alle produkter som skal omsettes i EU skal følges av en transparent og pålitelig dokumentasjon av produktets miljøegenskap

For at større kundegrupper virkelig vil betale mer for de mest miljøvennlige produktene. Både de som leverer EU sin grønne økonomi mer enn miljømerker. Produktens miljøegenskap skal også gi et konkurranseforhold for andre leveringsopptakene. Politikkene skal få en bred, bærekraftig og dyp forståelse av miljøegenskapene av de rammebetingelsene de gir ulike produkter. Forhandlere skal

gi muligheten til å velge ut de mest miljøvennlige leverandørene og slik tilbringe seg viktige kundegrupper. For de beste det er vanskelig for oss den mest oppdaterte forbruker å gjøre valg flere tilfelle ganger gjennom en handelsreise, så kan det være enklere å gjøre et miljøvalg i det man velger butikken. For de større supermarkeder vil det være viktig å forstå som den mest miljøvennlige og slik tilbringe seg viktige kundegrupper. For norsk sjømat kan EU sett krav om et bærekraftig miljøregnskap for alle produkter bli på plass. Det vil søkelys medføre at man må kartlegge egne produktgrupper før man er villig, men enda viktigere er det at det gir oss en stabil arena for å kommunisere alle de positive miljøegenskapene som sjømat kan ha. For eksempel har vi vist at sammenlignet med andre matprodukter krever sjømat mindre klimagassutslipp, bruker mindre energi og forbruker mindre emballasje. Akkurat nå er vi i Sintel sammen med FHL og en stor gruppe av Europabank sjømatindustriens interesse i Nord med å foreslå regler for hvordan miljøregnskapet av sjømatprodukter skal gjennomføres og leveres i EU sitt grønne marked. Det er viktig at aktører i den norske sjømatmergingen engasjerer seg i denne prosessen. For å sikre at vi foreslår regler som fanger de viktigste miljøegenskapene på en effektiv måte, og som sikrer oss en tilfredsstillende arena for bærekraftig miljøkommunikasjon.

Single market for green products

- Forbrukere, forhandlere, politikere og andre beslutningstakere i industri, myndigheter og marked skal kunne velge basert på helhetlig kunnskap om produktets miljøpåvirkning
- Skal/kan gi et sterkt insentiv til forbedring
- Informasjon om miljøpåvirkning fra en transparent, troverdig og akseptert metodikk
- Business-to-business og business-to-consumer

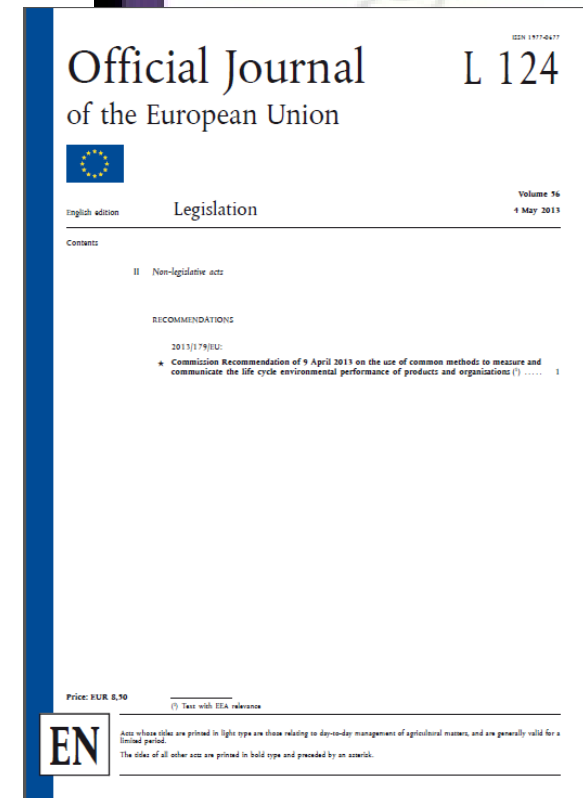
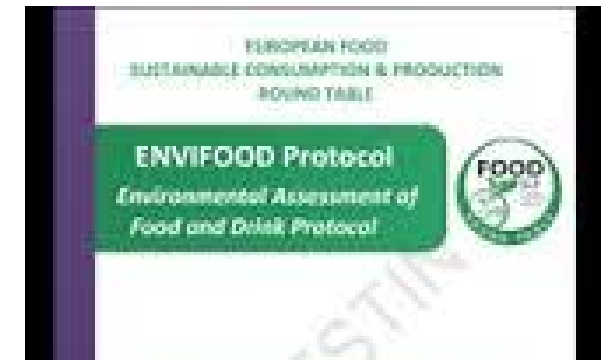

Single Market for Green Products Initiative

Single market for green products

- Miljøfotavtrykket skal bokføres og beregnes i henhold til **Environmental Footprint Method (PEF)**, en spesifisering av **Life Cycle Assessment (LCA)** metoden
- Fiskepiloten (**Fish Pilot**) skal spesifisere hvordan en PEF skal gjennomføres og dokumenteres for ferske og frysede fiskeprodukter.
 - **Produktkategoriregler (Product Environmental Category Rule (PEFCR)) for fiskeprodukter**, eksempel: Hvilke typer miljøpåvirkning skal det bokføres for? Hvilke deler av fiskens livsløp skal være med? Med hvilken datakvalitet? Hvordan kan resultatene brukes?
- **Med dette (kan) fiskeri- og havbruksnæring få muligheten til å gi et helhetlig bilde av produkters klima og miljøfotavtrykk, basert på en helhetlig, transparent, troverdig og akseptert metode – næringen bør engasjere seg i hvordan disse reglene blir utformet!**

KLIMAREGNSKAPET

- Gjort med et produktperspektiv:
 - Estimat av størrelsen på klimagassutslipp forårsaket av produksjonen og eksporten av norsk sjømat.
- Forskjellig fra et nasjonal regnskap som vanligvis kun inkluderer direkte utslipp fra eget territorium.
- Hva er med i mitt regnskap?
 - Fiske: Produksjon og forbrenning av drivstoff
 - Fôr: Dyrking, fiske og prosessering av ingredienser og transport
 - Oppdrett: Produksjon av anlegg, drift og vedlikehold.
 - Transportforpakning
 - Transport til marked på lastebil, skip og fly
 - Det vil si at det er mye som ikke er med.....
- Basert på 2013 og 2014 data for norsk sjømatproduksjon

FISKET

- Totalt landet 1 795 590 tonn fisk i rundvekt i 2014
- Kombinerer data på hvilke fartøygrupper som har landet denne fangsten og flåtegruppenes drivstofforbruk
- 270 000 000 liter drivstoff

OPPDRETT OG FÔR

- 2014: Norsk havbruk produserte **1 330 000 tonn** i rundvekt (94% laks og 5% ørret)
- Med økonomiske fôrfaktor på 1,27: **1 690 000 tonn** fôr
- Oppdrett, utstyr og brønnbåt estimert på grunnlag av data fra næringsaktører
- Produksjon av fôr inkludert med data fra SINTEF LCA analyser av norsk laksefôr

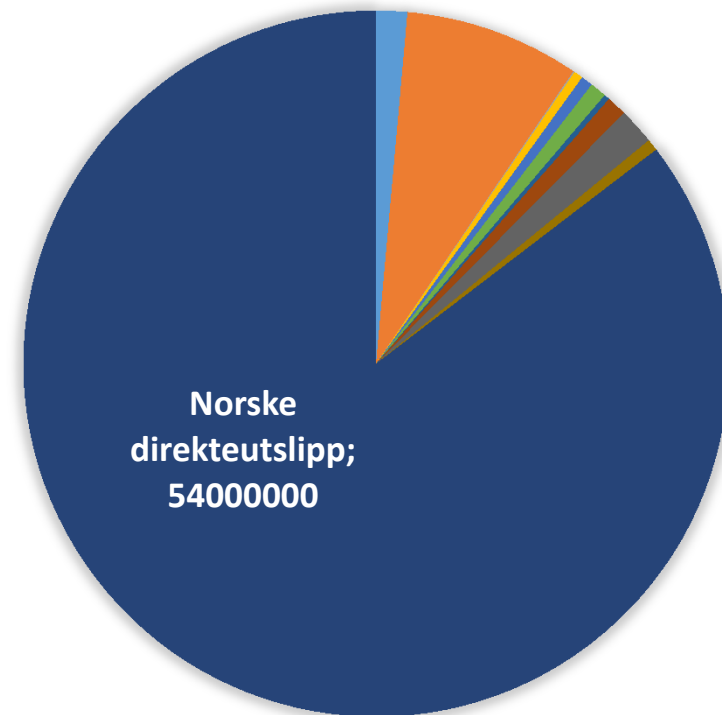

PROSESSERING og EKSPORT

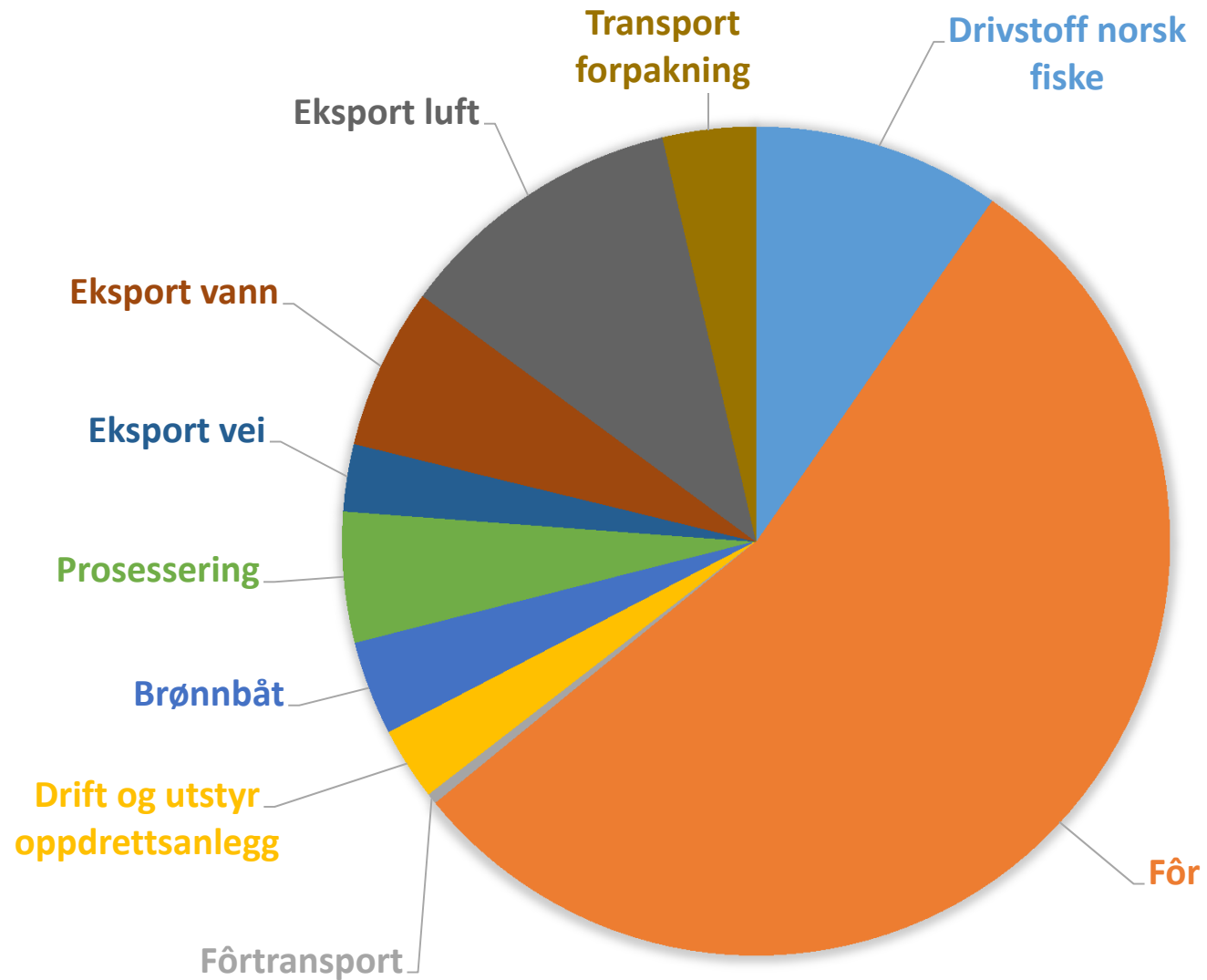
- Antar at all fisken går gjennom en prosessering
- Eksport av 2 520 000 tonn sjømat til 130 land:
 - 1 400 000 tonn på skip
 - 1 000 000 tonn på lastebil og tog
 - 111 000 tonn på fly
- Transportforpakning:
 - 58 000 000 pappesker for frossen fisk
 - 77 000 000 EPS bokser for fersk fisk

Resultatet

- Direkte utslipp av klimagasser i Norge i 2014 53,8 millioner tonn CO₂-ekvivalenter
- Klimasporet til norsk Fiskeri og havbruk: 9,3 millioner tonn CO₂-ekvivalenter

Detaljer

Hva om.....

Vi heller laget like mye spisbart produkt, men rødt kjøtt:

9 300 000 vs. 47 000 000 tonn CO₂e

Takk !

Erik Skontorp Hognes

Mail:

erik.hognes@sintef.no

Tlf:

+47 40 22 55 77

www.sintef.no/miljoregnskap-sjomat